

blive overholdte eller ikke. Saalebes vil der ikke være Noget til Hinder for, at Rigsdagen giver Love for det jødiske Samfund, for Monererne eller for Baptisterne; der er i saa Henseende ingen bestemt Grændse for Lovgivningsmagten; den kan give Love om det, som den i Hensigt til Grundloven troer sig beføiet til; men Spørgsmaalet er, om det vil være en hensigtsmæssig Anvendelse af Lovgivningsmagten at forbyde sig i reent kirkelige Detailspørgsmaal. Jeg har ikke Noget mod Endringsforslaget at erindre; thi det gjør i Virkeligheden ikke fra eller til, om det vedtages eller ikke; Loven bliver ikke mere eller mindre kirkelig, om dette Endringsforslag vedtages eller ikke; det forandrer slet ikke Lovens Charakter (En Stemme: Jo!), nei, ikke det Allermindste, den er reent kirkelig og vedbliver at være reent kirkelig. Naar en Biskop ikke kan meddele en Tilladelse paa to Aar, kan han lade være at meddele den, og Endringsforslaget er et Fingerspegel, der siger ham: „Har Du saa store Betænkeligheder, at Du ikke engang tør meddele Tilladelse paa to Aar, skal Du hellere lade reent være at give den;“ det ligger efter min Mening i Endringsforslaget. Da man af og til har bæret Ytringer, der tidligere ere fremførte af mig, med Bemærkninger, har jeg nu gennemgaaet det Foredrag, som blev omtalt her idag, og som blev holdt for 7 Aar siden; det glæder mig, at jeg Ord til andet kan vedstaae mine Ytringer ogsaa i den Form, hvori de ere optagne i Rigsdagstidenden. Jeg udtalte nemlig i dette Foredrag som min Hovedtanke, at Sognebaandets Vøsning væsentligt skulde skee under den Form, at Vedkommende fik Tilladelse til at slutte sig ikke til en anden Præst, men til en anden Menighed; men dernæst gienemgaaer jeg ogsaa under en anden Forudsætning, nemlig den, der er givet i Loven, de forskjellige Paragrapher og paapeger, at det ligeledes er nødvendigt, naar man fastholder den, at træffe den og den Bestemmelse, deriblandt ogsaa den, som er anført af den ærede Ordfører. Jeg finder aldeles ikke, at det, jeg dengang udtalte, indeholder Slygge af Modsigelse med Hensyn til hvad jeg har udtalt f. Ex. idag eller iaar ved denne Sags tidligere Behandling.

P. Olsen: Den ærede Minister udtalte nylig et Ord, som betegner en vis Frygt, jeg ogsaa har næret for det Endringsforslag, der er stillet under Nr. 1. Det er vist, at der er en Engsteligthed tilstede for at give denne Tilladelse, og det forekommer mig, at naar vi sætte en Bestemmelse ind i Loven, som siger: Denne Tilladelse maa under ingen Omstændigheder gives paa kortere Tid end to Aar, saa kan det ligge meget nær for den frygtagtige Biskop at sige: Det tør jeg ikke gjøre, og sølgelig giver jeg slet ingen Tilladelse. Det forekommer mig derfor, at det vilde være heldigere, om man ikke indsatte denne Bestemmelse, men lod Biskoppen have frie Hænder til at vove Forsøget, naar han ikke derved indbrømmede Andet, end hvad han hver Dag og Time, han vilde, kunde forhindre, naar han blev overbevist om, at Vedkommende gjorde Misbrug af Retten. Jeg er nu sikker paa, at det, naar man vover Forsøget, i de allerfleste Tilfælde skal vise sig, at man ikke kommer til at angre det eller til at tilbagekalde den givne Tilladelse af den Grund, at vedkommende Præst forsømmer sin egen Menighed. Den ærede Ordfører udtalte ogsaa Noget, som synes mig at gjøre det mindre nødvendigt at vedtage dette Endringsforslag, idet han sagde, at naar denne Lov kommer ud, saa er der givet en, man kunde kalde det, moralsk Evtang for Vedkommende, saa at de ville betænke sig meget paa reent ud at nægte den givne Tilladelse. Det forekommer mig altsaa, at Endringsforslaget kan gjøre ligesaa stor Skade som Gavn, men jeg skal dog ikke vægre mig for at stemme for det, dersom Forslagsstillerne fastholde det.

J. A. Hansen: Jeg skal bemærke, at jeg er fuldkommen enig med den ærede Minister i, at naar en Biskop nærer en saadan Tvivl om en Præst, at han ikke tør give ham Tilladelsen paa to Aar, saa er det rigtigt, at den bliver nægtet, thi saa staaer den Præst paa et saadant Standpunkt, at det er rimeligt, at han ikke saaer denne Tilladelse. Den ærede sidste Taler skal jeg gjøre opmærksom paa, at der jo er forlangt deelt Afstemning over dette Forslag, og naar man vedtager den første Deel og forkaster den sidste, saa er ialfald den Frygt,